हतेषुसर्वसैन्येषुपांडुपुत्रैरणाजिरेइत्यारभ्यशोकसंविग्नमनसश्चिताध्यानपराभवन्नित्यंतःशल्यपर्वशेषोगदापर्वाख्यस्तस्यतात्पर्यंसर्वनाशेपिजीवितंदुस्त्यजंपराभूतमपिशत्रुंशूरानत्यजंतीतिच ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥

धृतराष्ट्रउवाच हतेषुसर्वसैन्येषुपांडुपुत्रैरणाजिरे ॥ ममसैन्यावशिष्टास्तेकिमकुर्वतसंजय ॥ १ ॥ कृतवर्माकृपश्चैवद्रोणपुत्रश्चवीर्यवान् ॥ दुर्योधनश्चमंदात्माराजाकिमकरोत्तदा ॥ २ ॥ संजयउवाच संप्राद्रवत्सुदारेषुक्षत्रियाणांमहात्मनां ॥ विद्रुतेशिबिरेशून्येभृशोद्विग्नास्त्रयोरथाः ॥ ३ ॥ निशम्यपांडुपुत्राणांतदावैजयिनांस्वनं ॥ विद्रुतंशिबिरंदृष्ट्वासायान्हेराजगृद्धिनः ॥ ४ ॥ स्थानंनारोचयंस्तत्रततस्तेह्रदमभ्ययुः ॥ युधिष्ठिरोपिधर्मात्माभ्रातृभिःसहितोरणे ॥ ५ ॥ हृष्टःपर्यचरद्राजन्दुर्योधनवधेप्सया ॥ मार्गमाणास्तुसंक्रुद्धास्तवपुत्रंजयैषिणः ॥ ६ ॥ यत्नतोन्वेषमाणास्तेनैवापश्यन्जनाधिपं ॥ सहितीव्रेणवेगेनगदापाणिरपाक्रमत् ॥ ७ ॥ तंह्रदंप्राविशच्चापिविष्टभ्यापःस्वमायया ॥ यदातुपांडवाःसर्वेसुपरिश्रांतवाहनाः ॥ ८ ॥ ततःस्वशिबिरंप्राप्यव्यतिष्ठंतस्वसैनिकाः ॥ ततःकृपश्चद्रौणिश्चकृतवर्माचसात्वतः ॥ ९ ॥ सन्निविष्टेषुपार्थेषुप्रयातास्तंह्रदंशनैः ॥ तेतंह्रदंसमासाद्ययत्रशेतेजनाधिपः ॥ १० ॥ अभ्यभाषंतदुर्धर्षंराजानंसुप्तमंभसि ॥ राजन्नुत्तिष्ठयुद्ध्यस्वसहास्माभिर्युधिष्ठिरं ॥ ११ ॥ जित्वावापृथिवींभुंक्ष्वहतोवास्वर्गमाप्नुहि ॥ तेषामपिबलंसर्वंहतंदुर्योधनत्वया ॥ १२ ॥ प्रतिविद्धाश्चभूयिष्ठंयेशिष्टास्तत्रसैनिकाः ॥ नतेवेगंविषहितुंशक्तास्तवविशांपते ॥ १३ ॥ अस्माभिरपिगुप्तस्यतस्मादुत्तिष्ठभारत ॥ दुर्योधनउवाच दिष्ट्यापश्यामिवोमुक्तानीदृशात्पुरुषक्षयात् ॥ १४ ॥ पांडुकौरवसंमर्दाज्जीवमानान्नरर्षभान् ॥ विजेष्यामोवयंसर्वेविश्रांताविगतक्लमाः ॥ १५ ॥ भवंतश्चपरिश्रांतावयंचभृशविक्षताः ॥ उदीर्णंचबलंतेषांतेनयुद्धंनरोचये ॥ १६ ॥ नत्वेतदद्भुतंवीरायद्वोमहदिदंमनः ॥ अस्मासुचपराशक्तिर्नतुकालःपराक्रमे ॥ १७ ॥ विश्रम्यैकांनिशामद्यभवद्भिःसहितोरणे ॥ प्रतियोत्स्याम्यहंशत्रून्श्वोनमेस्त्यत्रसंशयः ॥ १८ ॥ संजयउवाच एवमुक्तोब्रवीद्द्रौणीराजानंयुद्धदुर्मदं ॥ उत्तिष्ठराजन्भद्रंतेविजेष्यामोवयंपरान् ॥ १९ ॥ इष्टापूर्तेनदानेनसत्येनचजयेनच ॥ शपेराजन्यथात्यद्यनिहनिष्यामिसोमकान् ॥ २० ॥ मास्मयज्ञकृतांप्रीतिमाप्नुयांसज्जनोचितां ॥ यदीमांरजनींव्युष्टांनहिहन्मिपरान्रणे ॥ २१ ॥ नाहत्वासर्वपांचालान्विमोक्ष्येकवचंविभो ॥ इतिसत्यंब्रवीम्येतत्तन्मेशृणुजनाधिप ॥ २२ ॥ तेषुसंभाषमाणेषुव्याधास्तंदेशमाययुः ॥ मांसभारपरिश्रांताःपानीयार्थंयदृच्छया ॥ २३ ॥ तेहिनित्यंमहाराजभीमसेनस्यलुब्धकाः ॥ मांसभारानुपाजह्रुर्भक्त्यापरमयाविभो ॥ २४ ॥

॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ यज्ञकृतांप्रीतियज्ञादिजस्यपुण्यस्यफलं ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥

Digitized by Google